

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

30. ožujka 2023. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima –
Luganska konvencija II – Postupak koji se odnosi na priznavanje i izvršenje sudskih odluka –
Članak 34. stavak 2. – Pismo kojim se pokreće postupak u državi u kojoj je sudska odluka
donesena – Uredna dostava platnog naloga nakon koje je uslijedila nepravilna dostava švicarske
tužbe za naplatu potraživanja”

U predmetu C-343/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio
Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), odlukom od 20. siječnja 2022., koju je Sud
zaprimio 27. svibnja 2022., u postupku

PT

protiv

VB,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: M. Safjan (izvjestitelj), predsjednik vijeća, N. Jääskinen i M. Gavalec, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za njemačku vladu, J. Möller, M. Hellmann i U. Kühne, u svojstvu agenata,
- za švicarsku vladu, M. Kähr i L. Lanzrein, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, B. Ernst i S. Noë, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 34. stavka 2. Konvencije o [sudskoj] nadležnosti te priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisane 30. listopada 2007., čije je sklapanje u ime Zajednice odobreno Odlukom Vijeća 2009/430/EZ od 27. studenoga 2008. (SL 2009., L 147, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 128.; u daljnjem tekstu: Luganska konvencija II).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osoba PT i VB povodom zahtjeva za izdavanje potvrde o izvršivosti u Njemačkoj odluke koju je donio švicarski sud.

Pravni okvir

Haaška konvencija od 15. studenoga 1965.

- 3 Člankom 5. Haaške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovačkim stvarima propisuje se:

„Središnje tijelo zamoljene države sâmo će izvršiti dostavu dokumenta ili će se pobrinuti da dostavu izvrši odgovarajuća agencija, bilo:

- (a) na način propisan njenim unutarnjim pravom za dostavu dokumenata u domaćim postupcima osobama koje se nalaze na njenom državnom području, ili
- (b) na osobit način koji zatraži podnositelj zamolnice, osim ako je takav način nespojiv s pravom zamoljene države.

U slučaju iz podstavka (b) stavka 1. ovoga članka, dokument se uvijek može dostaviti isporukom primatelju koji ga dobrovoljno primi.

Ako se dokument dostavlja prema podstavku 1. stavku 1. ovoga članka, središnje tijelo može zahtijevati da dokument bude sastavljen na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika zamoljene države, odnosno da bude preveden na taj jezik.

Zajedno s dokumentom koji je potrebno dostaviti, dostavlja se i dio zamolnice koji sadrži sažetak tog dokumenta i to na obrascu priloženom ovoj Konvenciji.”

Luganska konvencija II

- 4 Lugansku konvenciju II potpisale su Europska zajednica, Kraljevina Danska, Island, Kraljevina Norveška i Švicarska Konfederacija.

5 Člankom 34. stavkom 2. te konvencije propisuje se:

„Sudska odluka ne priznaje se:

[...]

2. u slučaju kada je donesena bez sudjelovanja tuženika u postupku, ako pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedni dokument nije tuženiku dostavljen dovoljno rano da mu se omogući organiziranje obrane, osim ako tuženik nije započeo postupak za pobijanje sudske odluke kad je imao tu mogućnost”

6 Članak 38. stavak 1. navedene konvencije glasi kako slijedi:

„Sudska odluka koja je donesena u državi obvezanoj ovom Konvencijom i koja je postala pravomoćna u toj državi izvršava se u drugoj državi obvezanoj ovom Konvencijom u slučaju kada je, na zahtjev bilo koje zainteresirane strane, u toj državi izdana potvrda o izvršenju.”

7 Prema članku 53. iste konvencije:

„1. Stranka koja zahtijeva priznanje ili podnosi zahtjev za odluku o izvršnosti dostavlja presliku sudske odluke koja ispunjava uvjete potrebne kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost.

2. Stranka koja podnosi zahtjev za izvršenje također dostavlja potvrdu navedenu u članku 54., ne dovodeći u pitanje članak 55.”

8 Članak 54. Luganske konvencije navodi:

„Sud ili nadležno tijelo države obvezane ovom Konvencijom u kojoj je donesena sudska odluka izdaje, na zahtjev jedne od zainteresiranih strana, potvrdu na standardnom obrascu iz Priloga V. ovoj Konvenciji.”

9 Člankom III. stavkom 1. Protokola 1. o određenim pitanjima u pogledu sudske nadležnosti, postupka i izvršenja Luganske konvencije II propisuje se:

„Švicarska zadržava pravo izjaviti nakon potvrđivanja da neće primjenjivati sljedeći dio odredbe članka 34. stavka 2.:

„osim ako tuženik nije započeo postupak za pobijanje sudske odluke kad je imao tu mogućnost.”

Ako Švicarska da takvu izjavu, druge ugovorne stranke primjenjuju istu rezervu u odnosu na sudske odluke koje donose sudovi Švicarske.”

10 U skladu s tom rezervom, Švicarska Konfederacija izjavila je da neće primjenjivati navedeni dio odredbe članka 34. stavka 2. Luganske konvencije II.

Švicarsko pravo

- 11 Člankom 38. stavkom 2. Saveznog zakona o naplati dugovanja i stečaju od 11. travnja 1889., u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (RS 281.1, u daljnjem tekstu: LP) propisuje se:
„Naplata dugovanja počinje dostavom platnog naloga. Nastavlja se zapljenom, polaganjem jamstava ili stečajem.”
- 12 Članak 67. stavak 1. tog zakona glasi kako slijedi:
„Zahtjev za naplatu dugovanja podnosi se agenciji pisanim ili usmenim putem. U zahtjevu se navodi:
1. Ime, prezime i domicil vjerovnika te, ako je potrebno, njegova opunomoćenika, adresa za dostavu u Švicarskoj, ako prebiva u inozemstvu. Ako adresa za dostavu nije posebno navedena, agencija se smatra izabranom adresom za dostavu;
  2. Ime, prezime i domicil dužnika i, po potrebi, njegova zakonskog zastupnika; u zahtjevima za naplatu potraživanja iz nasljedstva, valja navesti nasljednike kojima treba izvršiti dostavu;
  3. Iznos zahtijevanih potraživanja ili jamstava u zakonskoj švicarskoj valuti; ako potraživanje uključuje kamate, kamatnu stopu i dan od kojega počinju teći;
  4. izvršni naslov i njegov datum, ako ne postoji izvršni naslov, pravnu osnovu obveze.”
- 13 Članak 69. navedenog zakona propisuje:
„1. Agencija izdaje platni nalog kada primi zahtjev za naplatu dugovanja.
2 Taj akt sadržava:
1. podatke koji su propisani za zahtjev za naplatu dugovanja;
  2. poziv na plaćanje iznosa dugovanja i troškova u roku od dvadeset dana ili ako su jamstva predmet zahtjeva za naplatu dugovanja, polaganje tih jamstava u tom roku,
  3. obavijest da dužnik mora u roku od 10 dana od dana dostave protiv platnog naloga podnijeti prigovor ako namjerava osporavati cijelo ili dio dugovanja ili pravo vjerovnika na naplatu dugovanja;
  4. upozorenje da ako dužnik ne postupi po platnom nalogu ili ne podnese prigovor, da će se nastaviti postupak po zahtjevu za naplatu dugovanja.”
- 14 Prema članku 71. stavku 1. istog zakona:
„Platni nalog dostavlja se dužniku nakon primitka zahtjeva za naplatu dugovanja.”
- 15 Članak 74. stavak 1. LP-a navodi:
„Dužnik koji namjerava podnijeti prigovor mora ga podnijeti odmah, usmenim ili pisanim putem, osobi koja izvršava dostavu platnog naloga ili agenciji u roku od deset dana od dostave platnog naloga.”

- 16 U skladu s člankom 78. stavkom 1. tog zakona, prigovor obustavlja postupak za naplatu dugovanja.
- 17 Članak 79. navedenog zakona propisuje:

„Vjerovnik protiv čijeg platnog naloga je podnesen prigovor može pokrenuti građanski ili upravni sudski postupak kako bi ostvario svoje pravo. Može zahtijevati nastavak postupka za naplatu dugovanja samo na temelju izvršne odluke kojom se izričito odbija prigovor.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 18 Na zahtjev osobe VB, 19. siječnja 2013. Agencija za naplatu potraživanja u Ženevi (Švicarska) dostavila je osobi PT, čiji se domicil nalazi u Njemačkoj, platni nalog zbog potraživanja s osnove najamnine. Osoba PT 28. siječnja 2013. u skladu s člankom 74. LP-a protiv tog platnog naloga podnijela je prigovor.
- 19 Osoba VB podnijela je nakon toga protiv osobe PT tužbu sudu kantona Ženeva (Švicarska) nadležnom za pitanja zakupa i najma, pri čemu nije zahtijevala da se prigovor odbije. Taj je sud pokušao dostaviti tužbu, sastavljenu na francuskom jeziku, na adresu osobe PT u Njemačkoj. Osoba PT, koja nije poznavala francuski jezik, odbila je tu dostavu jer tužba nije bila prevedena na njemački jezik. Prema navodu suda koji je uputio zahtjev, osoba PT nije primila nikakve druge informacije o nastavku postupka. Presudom od 30. siječnja 2014., čija je dostava izvršena javnom objavom, sud kantona Ženeva nadležan za pitanja zakupa i najma naložio je osobi PT plaćanje ukupnog iznosa od 4120,74 švicarskih franaka (CHF) (oko 4090 eura), uvećanog za kamate. U toj presudi nije bio odbijen prigovor kojim se osporava potraživanje podnesen protiv platnog naloga.
- 20 Osoba VB podnijela je Langerichtu (Zemaljski sud, Njemačka) zahtjev za proglašenje izvršivosti presude od 30. siječnja 2014. u Njemačkoj, u skladu s člankom 38. stavkom 1. i člankom 53. Luganske konvencije II. U tu svrhu podnijela je ovjerene i prevedene kopije te presude, kao i potvrdu iz članka 54. te konvencije. Budući da je taj sud prihvatio taj zahtjev, osoba PT podnijela je žalbu protiv te odluke Oberlandesgerichtu (Visoki zemaljski sud, Njemačka).
- 21 Taj sud odbio je tu žalbu smatrajući da se priznavanje presude od 30. siječnja 2014. ne protivi članku 34. stavku 2. Luganske konvencije II. Taj je sud smatrao da pismenom kojim se pokreće postupak treba smatrati platni nalog koji je tuženiku uredno dostavljen 19. siječnja 2013.
- 22 Osoba PT podnijela je žalbu protiv te odluke sudu koji je uputio zahtjev.
- 23 Prema mišljenju potonjeg suda, platni nalog dostavljen je uredno, ali s obzirom na to da tužba nije bila prevedena na njemački jezik njezina dostava nije bila izvršena u skladu s uvjetima predviđenima u članku 5. stavku 1. Haaške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovačkim stvarima. Sud koji je uputio zahtjev smatra da zbog nepostojanja tog prijevoda tom dostavom se osobi PT nije dala mogućnost obrane.
- 24 Budući da je nakon dostave platnog naloga uslijedila nepravilna dostava tužbe, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev valja utvrditi koji od tih akata treba smatrati pismenom kojim se pokreće postupak.

- 25 U tim je okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 34. točku 2. Luganske konvencije II tumačiti na način da je u pogledu tužbe radi naplate potraživanja, koja je podnesena nakon što je prethodno izdan švicarski platni nalog bez zahtjeva da se otkloni prigovor kojim se osporava potraživanje podnesen protiv platnog naloga, riječ o pismenu o pokretanju postupka?“

Prethodno pitanje

- 26 Svojim jedinim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 34. stavak 2. Luganske konvencije II tumačiti na način da je švicarska tužba radi naplate potraživanja, koja je podnesena nakon što je prethodno izdan švicarski platni nalog i u kojoj se nije zahtijevalo da se odbije prigovor podnesen protiv tog platnog naloga, pismeno kojim se pokreće postupak u smislu te odredbe?
- 27 Valja podsjetiti na to da je tekst Luganske konvencije II gotovo istovjetan odgovarajućim člancima Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.) i da treba osigurati ujednačeno tumačenje odredaba koje su jednakovrijedne tim instrumentima (presuda od 2. svibnja 2019., *Pillar Securitisation* (C-694/17, EU:C:2019:345, t. 27.).
- 28 Iz sudske prakse Suda koja se odnosi na članak 34. stavak 2. Uredbe br. 44/2001, koji odgovara članku 34. stavku 2. Luganske konvencije II, proizlazi da je sud države članice u kojoj se traži priznanje dužan odbiti ili opozvati, u slučaju kad je podnesen pravni lijek, izvršenje strane sudske odluke donesene zbog ogluhe, ako pismeno kojim se pokreće postupak ili jednakovrijedni dokument nije bio dostavljen dovoljno rano i na način koji bi tuženiku omogućio da organizira svoju obranu, osim ako tuženik nije započeo postupak za pobijanje sudske odluke pred sudom države članice koja je donijela odluku, a mogao je to učiniti (presuda od 6. rujna 2012., *Trade Agency*, C-619/10, EU:C:2012:531, t. 32.).
- 29 Uzimajući u obzir navedeno, s obzirom na to da je Švicarska Konfederacija izjavila rezervu na temelju članka III. stavka 1. Protokola br. 1 Luganskoj konvenciji II, koji je naveden u točki 9. ove presude, u odnosu na primjenu jednog dijela odredbe članka 34. stavka 2. te konvencije, a koji se odnosi na pobijanje strane odluke donesene zbog ogluhe, druge ugovorne stranke primjenjuju istu rezervu u odnosu na odluke švicarskih sudova.
- 30 Stoga, u okviru članka 34. stavka 2. Luganske konvencije II i kad je riječ o odnosima sa Švicarskom Konfederacijom, odbijanje izvršenja strane odluke nalaže se, bez iznimke, ako pismeno kojim se pokreće postupak ili jednakovrijedni dokument tuženiku nije bio dostavljen dovoljno rano i na način koji bi mu omogućio da organizira svoju obranu.
- 31 U ovom slučaju, takvo odbijanje je prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev nužno ako se pismenom kojim se pokreće postupak ne smatra platni nalog koji je izdala Agencija za naplatu potraživanja, već tužba koja je naknadno podnesena pred sudom kantona Ženeva.

- 32 Iz sudske prakse suda proizlazi da se pojmom pismena kojim se pokreće postupak ili jednakovrijednog dokumenta označava pismeno ili pismena čija uredna i pravovremena dostava omogućuje da tuženik ostvari svoja prava prije donošenja izvršive sudske odluke u državi u kojoj je presuda izrečena (presuda od 13. srpnja 1995., Hengst Import, C-474/93, EU:C:1995:243, t. 19.).
- 33 Na temelju te definicije Sud je kao pismeno kojim se pokreće postupak smatrao njemački platni nalog (*Zahlungsbefehl*) čija je dostava omogućila podnositelju zahtjeva, s obzirom na to da nije bio podnesen prigovor, dobivanje izvršne odluke (presuda od 16. lipnja 1981., Klomps, 166/80, EU:C:1981:137, ^{t. 9.}), kao i talijanski platni nalog (*decreto ingiuntivo*) dostavljen zajedno s tužbom (presuda od 13. srpnja 1995., Hengst Import, C-474/93, EU:C:1995:243, ^{t. 20. i 21.}).
- 34 Suprotno tomu, Sud je smatrao da se, uzimajući u obzir tu definiciju, ne može smatrati pismenom kojim se pokreće postupak njemački nalog o izvršenju (*Vollstreckungsbefehl*), koji je sam po sebi izvršan i donesen nakon dostave platnog naloga (presuda od 16. lipnja 1981., Klomps, 166/80, EU:C:1981:137, ^{t. 9.}).
- 35 Iz toga slijedi da u slučaju dvaju uzastopnih postupaka od kojih oba, po svojem okončanju, omogućuju dobivanje izvršne odluke koja se odnosi na istu obvezu, pokretanje prvog postupka može se smatrati pismenom kojim se pokreće drugi postupak, u smislu članka 34. stavka 2. Luganske konvencije II, samo ako između njih postoji funkcionalno jedinstvo.
- 36 U ovom slučaju, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje i pisanih očitovanja koja su podnesena Sudu proizlazi da je, u švicarskom pravu, postupak izdavanja platnog naloga koji provodi Agencija za naplatu potraživanja, različit od sudskog postupka po tužbi radi naplate potraživanja.
- 37 U okviru prvog postupka, dužnik može, u skladu s člankom 74. stavkom 1. LP-a podnijeti prigovor protiv platnog naloga u roku od deset dana. Prigovorom se zaustavlja postupak pred Agencijom za naplatu potraživanja i prisiljava vjerovnika da pokrene sudski postupak. U skladu s člankom 79. LP-a, vjerovnik može zahtijevati nastavak postupka za naplatu dugovanja samo na temelju izvršne odluke kojom se izričito odbija prigovor. U okviru redovnog sudskog postupka radi naplate potraživanja, koji se pokreće naknadno, sud može istodobno odlučiti o odbijanju prigovora.
- 38 Drugi postupak, odnosno tužba radi naplate potraživanja koja se podnosi sudu neovisna je o postupku za naplatu dugovanja. Točno je da se tužbom za naplatu potraživanja koja se podnosi sudu nastoji naplatiti dugovanje koje je bilo predmet platnog naloga u postupku za naplatu dugovanja, u skladu s člancima 38., 67. i 69. LP-a. Međutim, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, podnošenjem tužbe za naplatu potraživanja, a da se pritom nije zahtijevalo odbijanje prigovora, ne nastoji se zaključiti postupak za naplatu dugovanja koji je zaustavljen podnošenjem prigovora koji, sam po sebi, nije nužan preduvjet za podnošenje tužbe za naplatu potraživanja.
- 39 Stoga, s obzirom na to da se u građanskom sudskom postupku za naplatu potraživanja nije zahtijevalo odbijanje prigovora, valja smatrati, pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, da ne postoji funkcionalno jedinstvo između postupka za naplatu dugovanja i tužbe za naplatu potraživanja koja se podnosi sudu, jedinstvo na temelju kojeg bi se moglo smatrati da je platni nalog pismeno kojim se pokreće postupak, u smislu članka 34. stavka 2. Luganske konvencije II.

- 40 S obzirom na sve prethodno navedeno, na upućeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 34. stavak 2. Luganske konvencije II treba tumačiti na način da švicarska tužba radi naplate potraživanja, koja je podnesena nakon što je prethodno izdan švicarski platni nalog i u kojoj se nije zahtijevalo odbijanje prigovora podnesenog protiv tog platnog naloga, predstavlja pismeno kojim se pokreće postupak, u smislu te odredbe.

Troškovi

- 41 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

Članak 34. stavak 2. Konvencije o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisane 30. listopada 2007., čije je sklapanje u ime Zajednice odobreno Odlukom Vijeća 2009/430/EZ od 27. studenoga 2008.,

treba tumačiti na način da:

švicarska tužba radi naplate potraživanja, koja je podnesena nakon što je prethodno izdan švicarski platni nalog i u kojoj se nije zahtijevalo da se odbije prigovor podnesen protiv tog platnog naloga, predstavlja pismeno kojim se pokreće postupak, u smislu te odredbe.

Potpisi